

Posudek bakalářské práce

Perspektivy využití fotografie v muzejní praxi na příkladu Městského muzea a knihovny Čáslav

Autorka práce: Michaela Dvořáková

Bakalářská práce Michaely Dvořákové se zabývá specifickým tématem možností využití fotografických exponátů, které se nacházejí ve sbírkách Městského muzea Čáslav. Autorka nejprve v úvodní části nastiňuje stručné dějiny fotografie, především co se týče technického vývoje média, a dále historickou proměnu jeho úlohy a způsobů využití. Úvodní část také mapuje první fotografické sbírky v Čechách. Z tohoto východiska se autorka přesouvá ke konkrétnímu příkladu čáslavského muzea, kde se po stručném úvodu dostává k velmi odborné oblasti práce se sbírkami fotografií a také možnostmi a způsoby jejich využití. Práce je zakončena praktickým dotazníkovým šetřením, kdy autorka možnosti využití fotografického fondu Městského muzea Čáslav zkoumá z pohledu místní veřejnosti.

Velkou výhodou práce je, že autorka je současně kurátorkou čáslavského muzea a fotografický fond spadá pod její kompetence. Míra odbornosti práce především v popisu muzejních praktik, sbírkotvorných, konzervačních, dokumentačních a dalších aktivit je značná, je zde evidentní osobní zkušenost. Autorka v souvislosti s bakalářskou prací i svou odbornou činností v muzeu také věnovala značný čas zpracování a výzkumu sbírek fotografií, díky kterému získala zajímavé, dále zpracovatelné informace (rozvržení počtu fotografií dle jednotlivých forem, vytvoření tematických kategorií apod.).

V úvodní teoretické části práce by bylo možné specifikovat členění na český a mezinárodní kontext a dále s tímto členěním pracovat v pozdějších částech práce – autorka začíná mezinárodním vývojem fotografie z hlediska technického, poté se obrací spíše ke kontextu českému, což je samozřejmě relevantní, ale bylo by možné uvést také několik zajímavých příkladů ze zahraničí. Načrtnutí vývoje úlohy fotografie končí ve třicátých letech, kdy autorka předznamenává její užití jako propagandistického nástroje. Bylo by rozhodně možné se zabývat i dalším vývojem, masovou demokratizací fotografie na straně jedné a dodnes trvajícím procesem etablování fotografie jako plnohodnotné součásti „vysokého umění“ na straně druhé. Práci s fotografií v muzeích by mohla být vzhledem k tématu práce věnována samostatná kapitola. Zde by mohly přijít na řadu různé příklady zajímavých výstav či projektů jiných muzeí u nás i v zahraničí.

V jádru práce autorka podrobně a kvalitně zpracovává muzejní praktiky, zhodnocuje obecné normy a porovnává je s praxí čáslavského muzea. Velmi aktuálním tématem pro řadu současných muzeí je digitalizace sbírek a následná práce s různými online aplikacemi apod. Autorka by zde kromě způsobů, jakými je digitalizace prováděna, mohla načrtnout také možné způsoby využití digitalizovaných sbírek (e-muzeum, online aplikace...) a opět si vypůjčit příklad ze zahraničí či z našeho kontextu v souvislosti se sbírkami nejen fotografickými (například Moravská galerie v Brně).

Dalším velkým pozitivem práce je vedle míry odbornosti jejího jádra také kvantitativní dotazníkové šetření, které autorka provedla s čáslavskou veřejností, aby zjistila, jaká je z této strany poptávka po možnostech využití fotografického fondu. Věřím, že takový postup by měl být součástí běžné muzejní praxe. Autorka z výzkumu získala poměrně pozitivní data, ze 70 respondentů polovina čáslavské muzeum v minulosti opakovaně navštívila a přestože většina fotografický fond dosud nevyužila, o možnosti jeho využití v podobě tvorby stálé expozice, výstav či edukačních programů se velká část respondentů zajímá.

Autorka v sekci hodnocení dotazníku stručně nastiňuje, že by bylo možné v čáslavském muzeu vybudovat stálou expozici fotografií s obměnitelnou částí a uspořádat také doprovodné programy, zaměřené především na přednášky a aktivity pro děti. Upozorňuje na nutnost větší či cílenější propagace muzea, což by ale bylo další výzkumné téma. Z rozpačitých odpovědí ohledně možného zpřístupnění digitalizovaných sbírek na webových stránkách muzea autorka vyvozuje, že tato možnost by nebyla natolik efektivní. Domnívám se, že právě toto je jedna z velkých příležitostí pro demokratizaci současných muzeí a prvotní rozpačitost potenciálních uživatelů lze kompenzovat právě dobře zvolenou propagační strategií a dalšími prostředky.

Práce je jako celek velmi precizní, důsledná, s minimem překlepů či stylistických chyb, formálně splňuje všechny požadavky. Domnívám se, že si autorka mohla více „dovolit“ získané informace rozvíjet, podrobněji navrhnout možnosti, jak s fotografickým fondem čáslavského muzea pracovat v 21. století, kdy jsou tradiční formy přezkoumávány, edukační a komunikační funkce muzea vyrovnává, či dokonce předbíhá onu sbírkotvornou a konzervační a na muzea jsou kladeny zcela nové nároky.

Práci hodnotím stupněm **velmi dobře**.

V Praze dne 11.10.2010

Karina Kottová, M.A.